МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Випуск 3 (50), 2025

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Ризики продовольчої безпеки в умовах невизначеності: аналітика, управління, прогнозування, фінансово-маркетингові інструменти мінімізації”

м. Київ, МАУП, 23 грудня 2025 р.

Київ
2025

ЗМІСТ

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

“Ризики продовольчої безпеки в умовах невизначеності: аналітика, управління, прогнозування, фінансово-маркетигові інструменти мінімізації”

(*23 грудня 2025 р.*)

Г. І. Скиба, І. М. Беженар
Фінансово-маркетингові інструменти мінімізації ризиків продовольчої безпеки в умовах економічної невизначеності 9

І. М. Беженар, Г. І. Скиба
Ризики продовольчої безпеки України в умовах невизначеності та інструменти їх мінімізації 11

А. Г. Єфременко
Фінансові стимули сталого виробництва: ключ до зниження ризиків продовольчої безпеки 14

І. І. Каліна
Маркетингові інструменти у забезпеченні продовольчої безпеки 16

В. О. Заросило
Правові засади підтримання відповідного рівня продовольчої безпеки 18

О. І. Головко
Актуальність хеджування в контексті мінімізації ризиків продовольчої безпеки 21

А. С. Дуднік, Б. О. Могірчук-Клименко
Вплив цифровізації та AI-систем на формування ризиків продовольчої безпеки в умовах нестабільності соціально-економічного середовища 23

С. В. Матчук
Продовольча безпека як управлінський виклик: синергія науки та державних інституцій 25

К. Г. Кононенко
Стійкість гастрономічного туризму в умовах ризиків продовольчого забезпечення 27

В. П. Корнійчук
Механізми оптимізації інтеграції України в європейський економічний простір 30

М. М. Кривоберець, М. І. Башинська
Ризики продовольчої безпеки туристичної індустрії в умовах невизначеності 31

вати адаптивність агропродовольчої системи, так і посилювати вразливість у разі відсутності комплексного управління, стратегічного планування та державної підтримки інклюзивного цифрового розвитку, що зумовлює необхідність поєднання технологічних інновацій із інституційними реформами, розвитком людського капіталу, удосконаленням нормативно-правового регулювання та впровадженням механізмів моніторингу і контролю ризиків з метою забезпечення довгострокової стійкості та безпеки продовольчої системи.

Джерела

1. *Бородіна О. М.* Цифрова трансформація аграрного сектору та виклики продовольчої безпеки України. *Економіка АПК*. 2021. № 6. С. 5–15.
2. *Кириленко І. Г.* Соціально-економічні ризики розвитку сільського господарства в умовах цифровізації. *Вісник аграрної науки*. 2023. № 4. С. 64–71.
3. *Лупенко Ю. О., Месель-Веселяк В. Я.* Інноваційні та цифрові технології в управлінні розвитком агропродовольчих систем. *Агросвіт*. 2020. № 21. С. 3–10.
4. *Шубравська О. В., Прокопенко К. О.* Продовольча безпека в умовах глобальної нестабільності: ризики та механізми адаптації. *Економіка України*. 2022. № 9. С. 32–45.

С. В. МАТЧУК

канд. юрид. наук, доц. ІБ МАУП,
ст. наук. співроб. ІК НААН України
ORCID: (0000-0001-8017-8981)

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ЯК УПРАВЛІНСЬКИЙ ВИКЛИК: СИНЕРГІЯ НАУКИ ТА ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ

У сучасних умовах розвитку суспільства продовольча безпека дедалі більше виходить за межі суто аграрної або економічної проблематики та набуває рис комплексного управлінського виклику. Воєнні загрози, кліматичні трансформації, нестабільність фінансових ринків і порушення логістичних ланцюгів формують середовище високої невизначеності, у якому традиційні підходи до забезпечення продовольства втрачають свою ефективність [1; 2]. За таких обставин продовольча безпека стає складовою національної безпеки та потребує системного державного управління [1].

Тривалий час у науковій і практичній площині домінував підхід, відповідно до якого рівень продовольчої безпеки визначався переважно обсягами виробництва та наявністю продовольчих резервів. Однак сучасний досвід де-

монструє обмеженість такої моделі. Навіть за умов достатнього виробництва зберігаються ризики дефіциту окремих видів продукції, цінової нестабільності та зниження економічної доступності продовольства для населення [2; 3]. Це зумовлює необхідність переосмислення ролі управлінських механізмів і переходу до ризик-орієнтованої моделі забезпечення продовольчої безпеки.

У цьому контексті особливого значення набуває аграрна наука як джерело аналітичної та прогнозної інформації. Сучасні наукові дослідження дозволяють оцінювати вплив кліматичних змін на врожайність сільськогосподарських культур, прогнозувати поширення фітосанітарних загроз, а також моделювати наслідки управлінських рішень у середньо- та довгостроковій перспективі [2; 4]. Таким чином, наука формує основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері продовольчої безпеки.

Водночас ефективність наукових розробок значною мірою залежить від рівня їх інтеграції в діяльність державних інституцій. Саме інституції забезпечують нормативно-правове регулювання, реалізацію державних програм підтримки та координацію дій суб'єктів аграрного сектору. За відсутності системної взаємодії з наукою управлінські рішення часто носять реактивний характер і спрямовані на подолання вже наявних кризових явищ, що підвищує ціну управлінських помилок та знижує стійкість продовольчої системи [3].

Синергія науки та державних інституцій передбачає не формальну співпрацю, а інтеграцію наукових знань у процес формування та реалізації державної політики. Така взаємодія дозволяє перейти від ситуативного реагування до проективного управління продовольчими ризиками, що є особливо важливим в умовах невизначеності [4].

Вагому роль у системі інституційного забезпечення продовольчої безпеки відіграють державні галузеві наукові установи. Зокрема, Інститут картоплярства НААН є прикладом наукової інституції, діяльність якої має безпосереднє значення для стабільності внутрішнього продовольчого ринку. Картопля належить до базових продуктів споживання населення та водночас є культурою, чутливою до кліматичних змін, фітосанітарних ризиків і технологічних факторів.

Інститут картоплярства здійснює наукове забезпечення галузі шляхом збереження та розвитку сортового потенціалу, дослідження адаптивності сортів до змінних умов вирощування, а також розроблення рекомендацій щодо підвищення стійкості виробництва. У цьому аспекті діяльність Інституту виходить за межі вузькогалузевих завдань і набуває значення елемента інституційної інфраструктури продовольчої безпеки держави.

Залучення результатів наукових досліджень Інституту картоплярства до процесу формування управлінських рішень дозволяє знизити рівень невизначеності, підвищити прогнозованість державної аграрної політики та мінімізувати ризики продовольчої нестабільності. Таким чином, синергія науки та інституцій виступає ключовим чинником забезпечення стійкості національної продовольчої системи.

Висновки

Продовольча безпека в умовах сучасних викликів є комплексним управлінським завданням, що потребує системної взаємодії аграрної науки та державних інституцій. Аграрна наука формує аналітичну та прогнозну основу управління продовольчими ризиками, тоді як державні інституції забезпечують реалізацію відповідних управлінських рішень. Державні наукові установи, зокрема Інститут картоплярства НААН, відіграють ключову роль у забезпеченні стійкості продовольчої системи та зміцненні національної продовольчої безпеки [3; 4].

Джерела

1. Закон України "Про національну безпеку України".
2. FAO. Food Security and Nutrition in the World.
3. *Саблук П. Т.* Аграрна політика та продовольча безпека України.
4. *Коваленко І. Г.* Управління ризиками в аграрному секторі економіки.

К. Г. КОНОНЕНКО

студентка 4 курсу спеціальності туризм і рекреація
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом

СТІЙКІСТЬ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ РИЗИКІВ ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стійкість гастрономічного туризму в умовах ризиків продовольчого забезпечення стає однією з ключових тем для дослідників і практиків туристичної галузі, оскільки гастрономічний туризм знаходиться на перетині двох вразливих систем — туристичної індустрії та агропродовольчих ланцюгів постачання. Незалежно від того, чи йдеться про відвідування фермерських ринків у провінційному містечку, участь у кулінарних майстер-класах з локальними продуктами чи висококласний ресторанний досвід, здатність задовольнити очікування гастрономічного туриста залежить від доступності, якості та безпеки продуктів харчування, а також від організаційної гнучкості бізнесів у секторі гостинності. Ця взаємозалежність стала особливо помітною під час глобальних шоків останнього десятиліття — пандемії COVID-19, порушень логістики через кліматичні аномалії й зростаючих геополітичних ризиків — що підкреслило необхідність системного підходу до підвищення стійкості [3].

Гастрономічний туризм має кілька вразливих складових: висока залежність від свіжих і швидкопсувних продуктів, складні міжнародні ланцюги